

## Klagebrev fra 4 skippere (1830)

Underdanigste pro memorie

Den 1. december var vi undertegnede skippere Lars Frandsen, Jonas Kromann, Petter H. Kromann af Marstal og Frederik Nielsen af Saksøbing, nødsagede til, formedels is, at tage vor tilflugt til Fejøhavn da vi med vores indehavende ladninger ikke kunne komme til Bandholm eller Saksøbing, hvortil vi var bestemte. Så hurtig isen tillod det, føjede vi anstalt til losning. Da vi forefandt havnen usikker og ej havde mere end 3 ½ fod vand daglig vande.

Den 13. dennes kom en mand ved navn Morten Jørgensen på Fejø ombord til os, med en skriftlig fordring fra stedets birkedommer, hvorefter vi skulle betale, 4sk. Sølv pr. læst i vinterlagspenge. Det ville beløbe 7 RBD 2 sk. sølv for mig Lars Frandsen, 3 RBD sølv for Jonas Kromann, 3 RBD 4 sk. sølv for Petter H. Kromann og 6 RBD 4 sk. sølv for Frederik Nielsen. Men da vi forment ej at burde betale disse betydelige udgifter, før end vi i det mindste så et reglement der hjemlede disse.

Dagen efter blev vi forevist en bevilling med et vedhæftet reglement af 15. september 1819 lydende på brødrene Peder, Lars og Knud Nielsen som daværende ejere af den såkaldte Fejøhavn. Men da det var os bevidst at de senere var blevne nye ejere af havnen, troede vi også at disse måtte have andre hjemmelsgangsbrev, da den bevilling til Peder, Lars og Knud Nielsen, tyder på at enhver ny ejer af havnen skal søge ny konfirmation.

Den 22. dennes kom birkedommeren ombord til os med 2 mænd og krævede os havnepengene hvorfor han foreviste os et andet reglement af 7. juni 1823 sigende at han i mangel af betaling måtte tage vores fartøjers afsejling. Men da dette reglement var lydende som det forrige, at vinterlagspengene først skal betales, når havnen er bragt i den stand, at de skippere som søge den, kunne betrygges for deres fartøjers sikkerhed, og ikke så langt fra at være tilfældet, at vores såvel som flere af stedets fartøjer, har lagt næsten sunken af mangel på vand, i havnen. Tvende har fået brækket kølen fra stenene. Det har ofte været tilfældet, at vi ikke har haft over 1 fod vand ved vores fartøjer af frygt for at isen ikke skulle tage os med sig, er det svundet uden for fartøjerne, hvorved vi dog lykkelig er bleven den kvit. Ikke en gang en bro eksisterer hvor man kan gå i land på, endsige lægge en jolle med sikkerhed, for ej at vorde ituslået på stenene.

Nægtede vi at betale, de af os affordrede vinterlagspenge, indtil nærmere resolution, indtræffer, men erklærede os villige til at stille kaution for disse som også blev modtagen.

Af vore anbragte om helheden af Fejø Havn, der kun for største delen har sin grund i ejernes nærighed, mod at istandsætte den, som de dog burde, når de vil kræve afgifter af skippere som tilfældigvis, nødes til at ligge der, forholder sig rigtig, derom har selv skipper Christen Larsen der er bosiddende på øen, erklæret sig villig til at meddele tiltrædelse.

Idet vi underdanigst tager os den frihed at gøre det Høje Collegium opmærksom på forestående mangler på Fejøhavn, som vi bør erklære, langt fra at være hvad den skulle, udbede vi os tillige højsammes bestemmelse, for at vi på grund af vort anførte, måtte fritages for at erlægge de os affordrede betydelige vinterlagspenge, da meget mere, som vi have været nødsagen til, at beholde vores ganske skibsmandskab, af frygt for, med disses fraværelse, at kunne udsætte os for, at blive udskudt af havnen med isen, som før har været tilfældet. Skønt de skulle ligge i en så kaldet havn.

Som yderligere grund for vor fritagelse, anmærkes underdanigst at nedskrevne reglement af 1823 bestemmer 1 sk. sølv pr. tønne af det korn der ind og udskibes ved øen, ikke affordres nogen som helst skipper, som der lader eller laster, og at vedkommende ejere af havnen altså indrømmer, at de ikke kan gøre brug af reglementet, førend de have fået havnen i forsvarlig stand, hvortil densom, bemærket rigtig nok er yderligere trængende.

Fejøe d. 25. marts 1830

L. Frandsen  
F. Nielsen Jonas Kromann  
P. Hansen Kromann

Til Det Høje Kongelig general Toldkammer og Commerce Collegium i København

At hvad forestående skipper i denne forestilling have anført, om beskaffenheden af Fejø Havn forholde sig rigtig bevidnes af

Christen Larsen

Ansøgerne går med deres skrivelser direkte til den øverste administrative organisering for havnevæsenet og undgår således umiddelbart involvere lokale myndigheder. Fejøs birkedommer opfattes inhabil med en samtidig birolle som formand for havnekommissionen. Men at man også springer Stiftet som lokal sagsbehandler over kan undre. Men det vil ændre sig.

Den fremkomne ansøgning fra de 4 skipper medfører den 10. april 1830 følgende anmodning fra Commerce Collegiet til Stiftet i Lolland:

*I herfølgende skrivelse ansøge skipperne L. Frandsen, J. Kromann og P. Kromann af Marstal samt F. Nielsen af Saksøbing som med deres fartøjer haver overvintret i Fejø Havn, om at fritages for at erlægge de dem affordrede vinterlagspenge på grund af havnens indretnings slette beskaffenhed m. m.*

*Stiftet anmodes i den forbindelse tjenstligen om at indsende fornødne oplysninger og derefter behageligen at meddele Collegiet betænkning over forberørte andragende, hvorfor bilaget bedes remitteret.*



42 Rigsbankstilling Solv.

830. Falkenskiold.

Handskrivning fra Pro. Memmors.

Venl. Hr. Sæmre naar vi indsejende Skryver Lars Frandsen  
 Bonas Kromann, Pæter H. Kromann af Marstall og Fredrich  
 Nilsen af Sackjöbing, Nöttagende til, formentligt 1/2, og  
 Sagen var tilfængt til Sejeshavn, da vi med os  
 med os indsejende om Ladninger, alle Lunde kommer  
 til Sandholm eller Sackjöbing, hvor til vi  
 bestemt. Nu gælder den Lunde, som vi  
 anskalt til Lunde. Da vi forfærdt Jæmme indsejende  
 og ej Jæmme mere end 3/2 for Mand daglig nævnt.  
 Den 13<sup>de</sup> Junii kom en Mand med Navn Morten Jørgensen  
 naar Sejoe ombord, til os, med en skriftlig Beretning fra  
 Modets Beredninger. Jæmte os i skriftlig Beretning,  
 4 p. Vels og Lost. i Mindeberetning. Det mittede Lunde  
 yndt af mig Lars Frandsen 64 p. for Bonas Kromann  
 32 p. for Pæter H. Kromann og 64 p. for Fredrich  
 Nilsen. Nu da vi formentligt ej at Lunde behøve  
 Lunde betydeligt indgiptar, formentligt i det mindste  
 naar at Reglementet der Jæmte Lunde.  
 Sagen eller blev en formentligt, nu Beretning med  
 at med skriftlig Beretning af 15<sup>de</sup> Septemb 1849. Lydende  
 naar Beredning Pæter, Lars og Knud Nilsen. Som da  
 medmentligt igennem af den saa kaldte Sejeshavn.  
 Men da det nu os beredte at da Jæmte med-blænde  
 nye Sjæve af Jæmte, Lunde vi og saa at Lunde,  
 maatte saa anden Jæmteberetning, da da,  
 Beretning til Pæter Lars og Knud Nilsen, Lydende naar  
 at nu Jæmte nye igennem af Jæmte, skal Lunde nye  
 den Jæmteberetning.







Öfver mig Underdanighetligen begär och den friska  
att göra det Götte Collegium öfveraktligen  
förflädd. Mangel med Tejökarna, som  
mi för utblora, längr för att utas gaud den kätt  
inbets mi öf tilliga Göttefärdens bestämmelse,  
för att mi gaud grund af most anförda, måtte  
fristages för att utboggi de öf affordrade haljda  
lige Minderlagoyunge, som mycket mera, som  
mi gaud utas nödfagade. vil. att befallt most  
gand. Päbe-mundskab, af drigh för, med dits  
frändska, at kunnat nöfotta öf för, at bliv  
infridd af gannar, med Isen, som för gar.  
most viljdelde. Skient de kätt ligg i an  
sin kaltet gann.

Som ijduligson grund för nos frisklagda,  
Aumtöden underdanighetligen att utfrändka. Regla,  
muntlik af 1823 bestämmer / 1/2 Mils gaud kända af det  
Lone den ind og indfränd med äre, i kett af,  
fordra nagen som gald Skippa, som den ketter  
allre hokta, og at med komanda. fann af  
gannar alltså indrömmes, at de i kett. kätt  
göra brög af Reglamantik, förann de. gann  
Lone. gannar jätt i förfrändlig kätt.



Med et Brev, som sendes sigtj. nu og  
idv. Brugende -  
Tjive @ 28 Marts 1830

H. Traugottsen  
J. Nissen  
Dennis Prodan  
J. Hansen  
Prodan

24.  
Cid

Det kongelige general Calkammer og Com. Collegium  
Kjøbenhavn

At J. med forsvarende Omgivelse i J. med forsvarende  
J. med forsvarende, om de Brevene af Tjive nu  
forholdes sig sigtj.  
Christen Larsen